

Collegevoorstel OG

Zaak : groenbeleid en compensatiebeleid 2023

Zaaknummer : 1016069

gemeente **Oosterhout**

Datum: 23 mei 2023	Auteur: JVR	Bereikbaar 14 0162
Status: Openbaar	Team: Buiten Beleid	

Onderwerp:
bomencompensatie en samenhangend groenbeleid

Geraadpleegde teams:

Buiten Beleid, Control, Duurzaamheid

Communicatie: ja d.m.v.:

internet

Bijlagen:

- Brief door college
- Raadsinformatiebrief
- Brief beantwoording vragen ex art 39 JohanvdV
- Raadsvoorstel 2x (bomencompensatie c.a / APV)
- Overige bijlagen:

Bijlagen van het Raadsvoorstel

1. beleidskader Bomencompensatie 2023
2. wijzigingsoverzicht tekst APV (nov. 2022) ten opzichte van tekst APV na actualisatie (juli 2023)
3. raadsvoorstel en raadsbesluit tot wijziging van de APV
4. geactualiseerde lijst van Monumentale bomen in Oosterhout mei 2023
5. beleidskader Blauw-GroenStructuurvisie 2023

Behandeling in / door:

Raad

Datum:

4 juli 2023

Aard behandeling:

Besluitvormend

Portefeuillehouder

Beenhakker

Geheimhouding op	Titel	Grondslag WOO	Tot wanneer

Wij verzoeken u om bij communicatie rondom deze aanvraag het zaaknummer 1015326 te vermelden.

COLLEGE VOORSTEL

Datum: 23 mei 2023

Openbaar

Zaaknummer: 1016069

Onderwerp:

bomencompensatie en samenhangend groenbeleid

Voorstel:

1. De gemeenteraad voor te stellen de Bomencompensatierichtlijn 2023 en het flankerende beleid en maatregelen vast te stellen.
2. De gemeenteraad voor te stellen de Algemeen Plaatselijke Verordening gemeente Oosterhout te wijzigen en de wijzigingen vast te stellen.
3. De gemeenteraad voor te stellen een bedrag van €180.000 beschikbaar te stellen uit de Vrije Reserve voor het verwerven van percelen buiten stedelijk gebied voor compensatie
4. de lijst van Monumentale bomen in Oosterhout 2023 vast te stellen en voorgaande lijst in te trekken.

Samenvatting (circa 10 regels)

Het compensatiebeleid wordt aangepast zoals is besloten bij de vaststelling van het bestuursakkoord. Het belang van groen voor de stad is daarvoor de doorslaggevende reden en daarom willen we er zorgvuldig mee omspringen.

De Blauw-GroenStructuurvisie en de beleidsnotitie Hinder door bomen gaan uit van die zelfde zorgvuldigheid en deze drie beleidsdocumenten zijn nauw aan elkaar verbonden. Daarom worden deze samen ter besluitvorming aangeboden.

Naast het belang voor gezondheid, veiligheid en biodiversiteit, spelen groen en bomen een grote rol in de klimaatbestendigheid en ligt er een directe relatie met het Uitvoeringsprogramma Klimaatadaptatie.

Alleen voor bomen op de Lijst van Monumentale bomen blijft de velvergunning bestaan, die lijst wordt geactualiseerd en de APV wordt gewijzigd.

Juridisch kader (inclusief onderbouwing geheimhouding)

Aanpassing van de APV, waar de velvergunning in is opgenomen, is een bevoegdheid van de gemeenteraad.

Het compensatiebeleid en de daaraan gerelateerde beleidsstukken horen tot de beleidsvrijheid van de gemeente.

Aanleiding

In het bestuursakkoord is opgenomen dat, vanwege het belang van groen voor de stad terughoudend wordt omgegaan met het kappen van bomen. Als er een boom moet worden gekapt, moeten er minimaal twee worden terug geplant, bij voorkeur in de directe omgeving.

Dit voornemen is uitgewerkt in een nieuwe Bomencompensatierichtlijn. Vanwege de onderlinge samenhang is daarmee een actualisatie van de Groenstructuurvisie noodzakelijk.

Ook in het bestuursakkoord is aangegeven dat de velvergunning wordt afgeschaft, met uitzondering voor bomen die zijn opgenomen op de Lijst van Monumentale bomen. Ook daar ligt een directe relatie met de nieuwe compensatierichtlijn.

Welke data is gebruikt en op welke manier wordt de uitvoering gemonitord?

De registratie van velling en compensatie is een uitwerkingsopgave die in het beleidskader is opgenomen. Wel is opgenomen dat jaarlijks, in het kader van de jaarrekening, inzicht zal worden

geboden in het aantal gekapte en gecompenseerde bomen. Ook mutaties in de lijst van Monumentale bomen in Oosterhout zullen daarbij worden benoemd.

Welke externe belanghebbenden zijn betrokken en hoe is het proces gevoerd?

De compensatierichtlijn is een directe uitwerking van het bestuursakkoord. Het betreft algemeen beleid met betrekking tot ambities die alleen gevolgen hebben voor gemeentelijk handelen.

Wat willen we gaan doen?

Het belang van groen voor de stad is groot en vooral grote bomen spelen daarin een belangrijke rol. Groen draagt bij aan gezondheid, veiligheid, klimaatbestendigheid en biodiversiteit. Dat maakt dat we zuinig om willen gaan met ons groen en onze bomen.

De Bomencompensatierichtlijn 2023 en de daaraan gekoppelde beleidskaders zijn daarom gericht op bescherming en behoud van bomen.

De compensatierichtlijn zet in op behoud met een “nee, tenzij” uitgangspunt voor het kappen van bomen. Als in het kader van regulier beheer kappen nodig is geldt een één op één compensatie op nagenoeg dezelfde locatie. In andere gevallen geldt een twee op één compensatie.

De Blauw-GroenStructuurvisie beschrijft en beschermt de groene en blauwe structuren die het gezicht van Oosterhout bepalen en die nodig zijn om een duurzaam groene en aantrekkelijke stad te zijn.

Alleen voor bomen die zijn opgenomen op de Lijst van Monumentale bomen in Oosterhout blijft de velvergunning bestaan. Door het afschaffen van de velvergunning voor de overige bomen wordt de regeldruk verkleind en worden vertragingen in plannen of werken door bezwaar- en beroepsprocedures voorkomen. De APV wordt daarop aangepast. De lijst van Monumentale bomen wordt opgeschoond; bomen die zijn geveld worden van de lijst verwijderd.

Afweging van argumenten voor en tegen?

Bij het vaststellen van het bestuursakkoord is het uitgangspunt voor compensatie bepaald: twee op één. Het beleidskader voorziet in uitgangspunten en randvoorwaarden om er voor te zorgen dat groen zoveel mogelijk behouden blijft of gecompenseerd wordt binnen de stad. Het beoogde doel is immers de stad groen te houden of zelfs verder te vergroenen. Voor compensatie buiten de stad wordt aangesloten op normen die door de provincie in het kader van de Wet Natuurbescherming worden gehanteerd.

Als bij ruimtelijke ontwikkelingen bomen worden gekapt, moet daar ook compensatie voor alle bomen plaats vinden, mits er gronden overgedragen worden naar de gemeente. Compensatie moet ook plaatsvinden in openbare gebied omdat de gemeente de compensatie alleen dan goed kan borgen. De ruimte in de stad is echter beperkt, zowel boven- als ondergronds. Een deel van de compensatie zal daarom buiten de stad moeten plaats vinden.

Met het planten van bomen in de stad zijn forse investeringen gemoeid, bijvoorbeeld vanwege de aanpassing van nutsvoorzieningen of groeiplaatsen onder verhardingen.

Vanwege de ruimtelijk en functionele samenhang tussen blauwe en groenstructuren is een Blauw-GroenStructuurvisie opgesteld. Aan de oorspronkelijke Groenstructuurvisie uit 2002 zijn de blauwe structuren toegevoegd, evenals de groenstructuren van de stedelijke uitbreidingen en ruimtelijke ontwikkelingen en enkele kleine aanvullingen. Ook het buitengebied is opgenomen in de visie, vanwege het toenemende belang als stedelijk uitloopgebied enerzijds en voor behoud van biodiversiteit anderzijds. De visie voorziet in een stevige bescherming van de groenstructuur vanwege het belang daarvan. Geleidelijke achteruitgang wordt daarmee voorkomen. Dat stelt beperkingen aan

ontwikkelingsmogelijkheden binnen de groenstructuur. Maar het dwingt tevens tot heldere keuzes; als ontwikkelingen belangrijker worden geacht dan behoud van de groenstructuur, kan de gemeenteraad de begrenzing van de groenstructuur aanpassen. Daarbij zullen dan steeds de voor- en nadelen over het voetlicht komen.

Het afschaffen van de velvergunning is gericht op het verminderen van de regeldruk. Dat geldt in dit geval alleen voor de gemeente; voor andere partijen is de velvergunning reeds afgeschaft en voor monumentale bomen blijft de vergunning bestaan.

Ook als de vergunning is afgeschaft, zal de gemeente op enige wijze moeten kunnen aantonen dat een zorgvuldige afweging heeft plaats gevonden en dat terughoudend met het kappen van bomen is omgegaan. Ook de compensatie zal moeten worden geregeld en geregistreerd, wat nu nog in de vergunning plaats vindt. Dat betekent dat de netto vermindering van de druk minder groot is dan het op het eerste gezicht zou lijken.

Ook is het afschaffen van de velvergunning gericht op het versnellen van ontwikkelingen en projecten omdat de mogelijkheid voor bezwaar en beroep komt te vervallen. Daar staat tegenover dat de mogelijkheid vervalt om een onafhankelijke partij (bezwarencommissie, rechtbank) een besluit tot kappen te laten toetsen. En zo'n toets heeft een zekere waarde; het dwingt ons steeds scherp te zijn op zorgvuldigheid en volledigheid en er gaat een zekere ijking van uit.

Wat mag het kosten en waar gaan we het van betalen?

De aanplant van extra bomen ten opzichte van de huidige werkwijze leidt tot een stijging van de kosten. Die meerkosten zijn afhankelijk van hoeveel bomen en waar die bomen moeten worden gecompenseerd. Zo zijn bomen in de binnenstad vanwege de beperkte ruimte en de milieubelemmeringen duidelijk duurder om aan te planten dan bijvoorbeeld in Oosterheide. Voor de meerkosten wordt een bandbreedte ingeschat van 30% tot 100%.

Voorgesteld wordt een perceel of percelen in het buitengebied te verwerven om in dat deel van de compensatieopgave te voorzien dat niet binnen de stad kan worden ingevuld. Uitgegaan wordt van een ruimte van ca. 2 ha omdat dit een courante maat is van aangeboden gronden. Met de huidige grondprijzen betekent dit dat € 180.000 nodig is.

Risico's?

Het nieuwe compensatiebeleid kost meer dan het bestaande beleid. Compensatie in de stad is relatief kostbaar en voor compensatie buiten de stad moet ruimte worden verworven. Deze compensatieambitie is één van de vele ambities die we hebben.

De vooruitzichten zijn dat de financiële ruimte de komende jaren beperkt zal zijn en zelfs afneemt. Dat vormt een bedreiging voor het compensatiebeleid, want zonder extra middelen is de ambitie niet te realiseren.

Doordat de compensatie ook geldt voor ruimtelijke ontwikkelingen stijgen de ontwikkelingskosten. De totaalsom van de verschillende ambities en opgaven kan de bouwkosten mogelijk zo opdrijven, dat er minder gebouwd zal worden.

Communicatie

Kernboodschap:

Het belang van groen en bomen voor de stad is groot. Daarom zijn we er zuinig op zodat het groene karakter van de stad bewaard blijft en verder wordt uitgebouwd. De beleidskaders Bomencompensatierichtlijn en de Blauw-GroenStructuurvisie hebben alle dat doel en worden daarom samen vastgesteld.

De velvergunning blijft alleen voor monumentale bomen bestaan. Maar we zijn terughoudend met het kappen van bomen. En alleen als het niet anders kan, worden bomen gekapt en voor elke boom komen er dan tenminste twee terug.